

Cu socio-emoționalul la examen

**Susține cultura
în educație**

7 septembrie 2017
Librăria La Două Bufnițe
Timișoara

Invitați
MARCELA BISCHOFF
LOREDANA GAIȚĂ

„Vedem cultura ca un loc sigur, în care poți experimenta, îți dezvoltă abilitățile din punct de vedere social, dar și practic, rezolva conflicte sociale, probleme punctuale, dar și educa.”

Documentele școlare includ taxonomii de conținuturi, competențe și deprinderi necesare elevilor în vederea pregătirii lor pentru viață. Realitatea didactică, pe de altă parte, ne (con)duce spre o lume guvernată de presiunea testărilor și a examinărilor. Deși procesul educativ se dorește instructiv și formativ, de cele mai multe ori cadrele didactice sunt nevoite să își adapteze activitatea didactică la dezideratele impuse de testele standardizate și/sau diversele forme de evaluare semestriale sau anuale.

Dimensiunea socio-emoțională riscă o atenuare resimțită pe parcursul școlarității: cu o dezvoltare mai pronunțată în ciclul primar sub privirea dascălului, foarte prezent în procesul educativ, și devenind mult mai fadă la gimnaziu și/sau liceu, când dezvoltarea acestei competențe nu mai face obiectul explicit al unei materii școlare.

Despre vorbitori

Marcela Bischoff este dascăl de carieră și profesor în învățământul primar. După 30 de ani de prezență cu pasiune în clasă, Marcela e tot mai convinsă că educația se face cu sufletul, iar cunoștințele, competențele, deprinderile se fixează altfel pe un sol deschis, tolerant, empatic, cald, uman, în cele din urmă.

Loredana Gaiță este atrasă de studierea mecanismelor sociale, participative, care duc la o dezvoltare urbană sustenabilă. Experiențele care îi definesc preocupările actuale sunt atât formarea profesională în domeniul arhitecturii, cât și implicarea de-a lungul ultimilor 10 ani în mediul ONG-urilor culturale, sub diverse forme, de la inițiator și coordonator de proiect, la președinte de organizație. Loredana este motivată de conceperea și implementarea de proiecte care presupun implicarea directă a comunităților în (re)definirea mediului în care trăiesc.

În ce măsură artiștii sau operatorii culturali ar putea interveni în școli în vederea dezvoltării acestei competențe? Cum i-ar putea pregăti dascălii pe elevi în vederea colaborării lor cu artiștii? De ce dezvoltarea socio-emoțională este benefică în devenirea copilului și cum ar reuși practicile culturale să faciliteze acest proces? Cum poate fi gestionat decalajul între competențele elevului 2.0 și ale profesorului său? În ce măsură este posibilă complementaritatea școlă-asociației culturale în dezvoltarea și aprofundarea acestei competențe la momente diferite din școlaritate?

Mai multe informații:
www.culturaineducatie.ro

Marcela Bischoff: „După 31 de ani de învățământ, pot să vă spun că implicarea sufletească în demersul didactic este o investiție din care primești înapoi însutit. Bineînțeles, ca orice investiție, presupune efort și socio-emoționalul este adesea ocolit în actul predării, pentru că uzează, obosește, consumă, într-o meserie care este prost plătită și susținută. Uneori pare mai ușor să predăm materia concentrându-ne pe ea și nu pe copii, fără să reținem numele sutelor de copii din fața noastră. Din fericire eu sunt „Doamna” și predau la ciclul primar, unde am oportunitatea să petrec mai mult timp cu elevii mei, să-i cunosc și să-i las să mă cunoască. Îi las să mă examineze în diverse situații de viață și au cea mai atentă lupă sub care privesc lumea și detaliile din ea: observă de la cele mai mici schimbări în ținuta și tunsoarea mea, până la consecvența cu care aplic regulile clasei. De aceea trebuie să fiu consecventă în cerințe și dreaptă în respectarea regulilor, care sunt aceleași pentru toți, este felul în care învață.

Timpul petrecut cu elevii este unul familiar, unii dintre ei petrecând în clasă mai mult timp decât petrec cu părinții, astfel că ajungem să ne cunoaștem bine și interacțiunile noastre să fie apropiate, calde, familiale. Lucrăm mult în aer liber, mai ales la lectură, timp în care stăm pe pături pe iarbă și discutăm, sau pictăm și decupăm. Pe măsură ce ne cunoaștem și căpătăm încredere în mine, ne exprimăm și afecțiunea unii pentru ceilalți fie prin cuvinte, fie prin gesturi simple și normale, lucruri care dispar pe măsură ce copiii cresc și profesorii din fața lor nu le mai sunt atât de apropiați.

Creez acest mediu familiar aducând și muzică în clasă pentru fundalul lecțiilor, și nu doar „muzică de creier”, cum numesc cei mici muzica clasică, ci și muzică populară, rock sau sunete din natură, în funcție de starea pe care o caut în lecția respectivă.

Mi se pare important să fie expuși muzicii de diferite facturi. Copiii au nevoie să-și exprime emoțiile pe diferite teme, să-și testeze reacțiile în diferite situații și să

aibă încredere să le comunice deschis.

Pentru că la ciclul primar nu există ora de dirigentie, facem aceste discuții în cadrul orelor, atunci când simt că subiectul o cere și îi încurajez să se exprime liber, să vorbească despre ce-i frământă, despre ce le place și nu le place, despre emoțiile proprii și stările prin care trec. Exersăm limbajul non-verbal și para-verbal, așa încât să recunoască stările și mesajele trimise și de corpuri și gesturi, lucruri care să-i ajute și pe viitor. La sfârșitul ciclului primar, elevii mei părăsesc siguranța și liniștea clasei, pentru a merge într-o clădire mare cu mulți elevi și profesori noi. Îmi simt adesea că le este greu, sunt confuzi și încerc să-l ajut și prin această tranziție fiindu-le mereu alături mai mult decât ar presupune rolul meu de învățătoare.

De-a lungul celor cinci ani încerc să nu-i dezamăgesc și să vin mereu pregătită în fața lor, să-i învăț că lumea nu e mereu dreaptă, onestă și cinstită, dar ei trebuie să încerce să fie. Nu pot să-i învăț altceva, pentru că în asta cred.

Mălina Ionescu: „Sunt interesată de dezvoltarea continuă a oamenilor și cred că interdisciplinaritatea ne întregeste de-a lungul vieții. Pe timpul studenției la arhitectură am realizat că profesia noastră era una destul de închisă, eram ca într-o bulă profesională, așa că din discuțiile cu colegii am ajuns să ne dorim evenimente deschise oamenilor din oraș. Așa a luat naștere proiectul „Casa care-mi place” în 2013 ca un dialog cu locuitorii orașului, prin care fiecare om era nevoit să se gândească la ce casă îi place și, prin extensie, nevoit să se gândească la ce îl înconjoară. Din acest tip de educație prin implicare, omul este mai împlinit. Astfel s-a născut Asociația În Comunitate pornind de la interesul nostru pentru spațiul public din punct de vedere social, cum interacționează oamenii cu spațiul înconjurător, cum pot să interacționeze cu el și să-l personalizeze și cât de vii devin spațiile.

Proiectul cultural Parteneri educațivi 2017 este cofinanțat de Administrația Fondului Cultural Național. Proiectul nu reprezintă în mod necesar poziția Administrației Fondului Cultural Național. AFCN nu este responsabilă de conținutul proiectului sau de modul în care rezultatele proiectului pot fi folosite. Acestea sunt în întregime responsabilitatea beneficiarului finanțării.

Platforma Susține cultura în educație își propune să susțină realizarea unor programe culturale cu o dimensiune educațională în România prin dezvoltarea unei rețele de profesioniști și organizații și a unor resurse despre practici și politici publice în domeniu.

www.culturaineducatie.ro
www.facebook.com/culturaineducatie

locu
lul d

față de spațiul public crește proporțional cu gradul de implicare a oamenilor în definirea aceluși spațiu. Ce facem în ateliere este mai întâi un proces de creație - ce vrem să construim împreună, urmat de un moment propriu-zis de construcție și de momentul îndrăgit de toată lumea, de celebrare. Spațiu devine impregnat cu memorie pozitivă și are atractivitate mai mare pe viitor. Privim spațiile ca zone de întâlnire a oamenilor, cu capacitate de atragere a oamenilor și realizare de relații. Deși rezultatele atelierelor sunt mereu construite, mobilier urban sau altceva, mai important decât rezultatul în sine, este de fapt procesul de creație, construcție și celebrare - educație prin participare. Procesul de lucru este văzut ca un eveniment care educă, dându-le oamenilor șansa să relaționeze între ei. Dacă adulții vin la ateliere dintr-o nevoie, cum ar fi lipsa unui spațiu de joacă lângă bloc, pentru copii atracția vine dintr-o altă zonă: atmosfera, un grup de oameni care fac ceva. Când alți oameni fac lucruri cu propriile mâini, vor să fie parte, să fie incluși. Cum nu se întâmplă foarte des la școală, aici lucrează colaborativ pentru un scop comun pentru un obiectiv care poate fi văzut în câteva zile. Rezultate sunt vizibile și le pot asuma ca grup, rezultând de aici ideea de grup ca forță: doar împreună se pot realiza lucrurile acestea. Diferit față de școală unde numai unul singur este cel mai bun, aici copiii trebuie să se re poziționeze, trebuie să-și găsească locul în grup, astfel încât satisfacția de sfârșit este comună, fără diferențiere. Vedem cultura ca un loc sigur în care poți experimente, îți dezvolta abilitățile din punct de vedere social, dar și practic, rezolva conflicte sociale, probleme punctuale, dar și educa.

Această operă este pusă la dispoziție sub [Licența Creative Commons Atribuire-Neocomercial-Distribuire în Condiții Identice 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)
International .

Toate informațiile provin din prezentările invitațiilor sau sunt sinteze ale informațiilor de pe site-urile resurselor recomandate. Mai multe informații: www.culturaineducatie.ro și contact@culturaineducatie.ro.